

høring om ph.d. Også ved denne høring vil vi få mulighed for at tage temperaturen på de videregående uddannelser. Jeg kunne godt have ønsket, at SF havde ventet med dagens forespørgsel, til man havde haft tid til og mulighed for at bearbejde de mange signaler fra førnævnte aktiviteter og at lytte til dem, som vil komme i morgen.

Der mangler således ikke oplysninger om undervisning og forskning ved universiteterne og de højere læreanstalter, og området bliver fulgt tæt. SF behøver ikke at være i tvivl om, at emnet har regeringens bevågenhed, og at den fremover vil sætte ind og allerede har sat ind med flere ressourcer til området.

De danske universiteter har i den sidste halv snes år været udsat for forringelser. De skiftende borgerlige regeringer skar hårdt på universitetsområdet og oftest i form af uvarslede nedskæringer, hvilket vanskeliggjorde planlægning og visuelle holdninger. Danmark var efterhånden rykket langt ned ad OECD's rangliste over, hvor meget landene bruger på uddannelse. Ifølge OECD's opgørelse brugte Danmark 6,9 pct. af bruttonationalproduktet på uddannelse i 1988, men kun 6,1 pct. i 1991.

De videregående uddannelsers andel af de samlede udgifter var samtidig faldet fra 29,6 pct. til 21,4 pct. De videregående uddannelser var med andre ord udsultet i dobbelt forstand. Danmark ligger nu under OECD-gennemsnittet, hvor vi før lå i top.

Det samme billede tegner sig, når vi ser på forskningen. Her er EU-gennemsnittet på 2,0 pct. af bruttonationalproduktet, og Danmark bruger kun 1,69 pct. Vi ligger langt under lande som Japan og Sverige, der bruger 3 pct.

Regeringens mål på dette område er, at vi skal nå 2 pct. inden årtusindskiftet, og den har sat handling bag ved ordene.

Finansloven for 1995 indeholder en styrkelse af den offentlige forskningsindsats på godt 400 mio. kr. Universiteternes grundforskning er blevet styrket med 100 mio. kr. i 1995 og med en vækst på 50 mio. kr. i hvert af årene 1996, 1997 og 1998. Disse tal kan omsættes til 1.000-1.500 nye forskere.

Der er i finanslov 1995 desuden afsat 100 mio. kr. til at forbedre de fysiske rammer på de videregående uddannelsesinstitutioner, hvoraf de 50 mio. kr. skønnes at vedrøre forskerfaciliteterne.

Jeg vil også gerne nævne kvalitetsfremmepuljen 1996, hvor det af en pulje på 150 mio. kr. påtænkes at bruge 100 mio. kr. til de videregående

uddannelser efter kvalifikative kriterier, hvor kvalitet og fremadrettethed belønnes.

Regeringen har derudover sat kræfter ind på at vende det triste billede med tusinder af afviste studenter om året. Der er optaget 2.000 flere i 1994, og derudover skal der etableres 2.500 ekstra uddannelsespladser årligt på universiteterne i de næste 4 år. Målet er, at der årligt optages 44.000 studerende i alt, heraf de 18.000 ved universiteterne.

Dette sker samtidig med, at vi er i gang med at opbygge den videregående 3-2-3-uddannelse, også kaldet 8-års-uddannelsen.

Bachelordelen over de tre første år er endnu ikke faldet endeligt på plads ved alle fakulteter. Der arbejdes for tiden med en styrkelse af dette niveau med tilbud om afslutning med et halvt års erhvervsrettet projektmodul, således at det bliver mere velegnet som platform for overgangen til erhvervslivet.

Begrebet ufrivillig bachelor har huseret som et spøgelse for de studerende. Usikkerheden har luret om, hvorvidt man efter de tre bachelorår ville have de nødvendige kvalifikationer til at få lov til at fortsætte med kandidatuddannelsen. Socialdemokratiet arbejder på at mane spøgelseset i jorden ved at lade karakterkravene falde væk og kun stille krav om, at visse fag er gennemført.

Ph.d.-reformen er trådt i kraft for to år siden, og den har i idégrundlaget været en positiv nyskabelse. Det er alt for tidligt at vurdere den endelige effekt, men naturligvis skal man da lytte til de problemer, der peges på fra kompetent side og forsøge at småjustere, når blot man ikke ændrer hovedideen i denne forskermæssige afslutning på et studium. Morgendagens høring om emnet vil sikkert afdække nogle af problemerne og dermed bidrage til forslag til mulige løsningsmodeller.

Det er dog vigtigt at fastholde de oprindelige intentioner i reformen: 12 års skolegang i folkeskole og gymnasium og dernæst 8 års studium på op til højeste niveau, i alt 20 års dygtiggørelse, og herefter er det vigtigt, at man kommer ud og får brugt sig selv i forhold til det pulserende samfund. For at være styrket til dette er det nødvendigt at udbygge kontakten mellem studiemiljø og erhvervsliv. Det er ligeledes vigtigt, at de studerende ansføres til at udnytte muligheden for at lade et udlandsophold indgå i ph.d.-studiet.

Da de videregående uddannelser og den tilhørende forskning gerne skulle være optakten